

EERSTE DEEL

Nr. 1 KOOR

Koor I & II

Hoor van verre jammerklagen...
Jezus! – Wie? – Je medemens!
Jezus! – Waar? – Ze slaan hem lens!
Weet je? – Wat? – Wat hij hier duldt?
Kom! – Waarom? – Erken je schuld.
Zie dit hart van smart vervuld,
Kroon en kruis geduldig dragen.
Hoor, wie hore, stel geen vragen...
Luister! – Hoe? – Van mens tot mens.
Zie het! – Hoe? – Als testament.
Zijn testament.

KORAAL

Jongenskoor

‘O zoon,’ zei Geestesvader,
‘Vertoon verhult mij op aarde.
Ga uit, verklaar mij nader,
Vervul mijn woorden met waarde.
Dat jij voor mij wil sterven,
Laat hen mijn rijkdom erven.
Breng jij dat offer? O Jongen!’

Nr. 2

Verteller

De laatste reis van Jezus was
aangeboken,
zijn doel was uitgesproken:

Jezus

Je weet toch, dat het overmorgen Pasen
is? Nu niet lang meer en dan nemen ze
mij gevangen.
Om wie ik ben, zal ik hangen.

Nr. 3 KORAAL

Koor I & II

Drie jaar trok Jezus,
Met zijn groep getrouwen
Langs stad en land
Zijn leer te onderbouwen.
Wel vroom maar vrij,
Voor zijn tijd wonderbaarlijk...
Dus staatsgevaarlijk.

Nr. 4

Verteller

Volgens preken van Jezus werd Gods
tempel beheerd door dieven.
Alle priesters waren kwaad,
en kwamen in beraad te samen
geleid door Kajafas.
Wie wist een list hoe je Jezus met al zijn
grootspraak tot zwijgen bracht?
De zaak was helder:

Nr. 5 KOOR

Priesters (Koor I & II)

Vraag je: Wat doe jij? Wat doe je met
zondagspriesters als hij!?

Nr. 6

Verteller

Terwijl Jezus ’s avonds aan tafel lag,
bedroefd door het afscheid zijn vrienden
bezag, trad Maria toe.
Ze waste zijn hals en handen met balsem
en zalfde hem het hoofd:
zij had haar Heer geloofd.
De leerlingen waren nijdig,
deze daad was zeer tegenstrijdig!

Nr. 7 KOOR

Gevolg (Koor I)

En waar is die onzin goed voor?
Had dat goedje voor goed geld verkocht,
dat kon goed aan de armen ten goede
komen!

Nr. 8

Verteller

Maar Jezus berispte hen,
met name Petrus.

Jezus

Wat heeft zij je toch misdaan?
Toe, neem er liever een voorbeeld aan!
Die armen hou je nog lang bij de hand,
mijn afscheid lijkt me meer relevant. Wat
telt een handvol centen bij mijn
sacramenten?

Nu ben ik rein, zal ik straks begraven zijn. Nee, ik verzeker je, als later mijn evangelie zich heeft verspreid, zal men wereldwijd de naam van Maria doen klinken in glorie. Zij schreef historie!

Nr. 9 RECITATIEF

Alt I

Toe, Jezus, sta mij toe,
Terwijl je mannen blijven zeuren,
Hoe deze vrome vrouw, jou koning
Zalven wou met peperdure geuren...
Zie toe, hoe ik het overdoe,
Met zuiver water uit mijn ogen,
En laat mijn haar je voeten drogen.

Nr. 10 ARIA

Alt I

Grijs en grauw,
Bleef mijn leven zonder jou.
Na spontane vreugdetranen
Slaat mijn hart me bont en blauw:
Rouw om Jezus' onderdanen.
Grijs en grauw
Dreigt een leven zonder jou,

Nr. 11

Verteller

Judas had hem goed begrepen,
en zag zijn taak in een kwade zaak.
Kajafas ontving hem vermaakt:

Kajafas

U wenst een beloning voor deze
armenkoning?

Verteller

Voor de prijs van een slaaf kocht men
zijn meester. Morgenavond stond er een
escorte klaar, als iedereen feestte.

Nr. 12 ARIA

Sopraan II

Zie de mens in deze mens
Ach, een kind, zo blij geboren,
Groeide op, leek uitverkoren.
Dromend van de nieuwe orde,
Is hij zelf de slang geworden.

Nr. 13

Verteller

Elke dag verder zakte het groepsmoreel:
waar was hun Jezus mee bezig?
Ze vroegen hem weer:

Nr. 14 KOOR

Gevolg (Koor I)

Waar en voor wie en ja, wanneer zal dat
koninkrijk nou komen?

Nr. 15

Verteller

Helaas...

Jezus

Het paleis van de Vader stáát al in ieders
hart!

Wie aanklopt doet hij open.

Na mij komt de geest.

En de geest zal je hart verlichten met
wachtwoord liefde.

Verteller

In de tijd van Mozes was aan het bloed
van een lam te danken dat Gods eigen
volk de vrijheid vond.

Deze avond lag het Lam voor de wereld
stil aan tafel.

Dit werd geen vrolijk Pasen...

Jezus

Luister, ik moet iets kwijt: één van jullie
twaalf zal mij verraden.

Verteller

Hadden zij hem goed verstaan?

Het was niet waar! De een na de ander
maakte een smekend gebaar:

Gevolg (Koor I)

Heer, ik niet!

Nr. 16 KORAAL

Koor I & II

Eén bok en zoveel schapen,

Kom, laat ons stenen rapen

En raak hem waar je kan.

Tenzij hij rechterhand is,

Stil Jezus' afgezant is

En wij, publiek, de twaalfde man.

Nr. 17**Verteller**

Een naam noemde Jezus niet.

Jezus

Juist hij die nog het hardst voor de zaak wou lopen, die zal mij verkopen.

De Mensenzoon zal de hemel zien, en verdient een eeuwig leven.

Beklaag van ons tweeën de man die de Mensenzoon verraden zal!

Zijn hoop is verloren.

En toch doen we alleen waarvoor we zijn geboren.

Verteller

Petrus porde Johannes.

Had hij die blik gezien?

Petrus

Is het Judas...?

Verteller

Hoor, Jezus zei:

Jezus

Toe, ga maar...

Verteller

En terwijl zij aten,

brak Jezus een brood,

bood hen elk een deel,

en sprak, als nieuw ritueel:

Jezus

Neem en eet, dit brood is mijn vlees.

Verteller

En hij nam een kelk met rode wijn als tweede metafoor:

Jezus

Drink nu allen hiervan.

Dit is mijn bloed, het Nieuwe Testament.

Eenmaal vergoten, staat Gods koninkrijk voor iedereen open.

Ik ga nu heen, maar als je mij niet langer ziet, houdt dit ritueel mij heel dicht bij je.

Weet dat ik leef, tot de dag van ons weerzien, blijf jij in mij en ik in jou.

Nr. 18 RECITATIEF**Sopraan I**

Hoewel verdriet je overspoelt,

Nu Jezus hier op afscheid doelt,

Toch dwingt dit testament tot dankbaarheid.

Zijn vlees en bloed en zielenstrijd

Vermaakt hij wie ze maar komt halen.

Verwacht geen kwezelhartig Ja en Amen.

Hij laat ons, erfgenamen,

De allerhoogste idealen.

Nr. 19 ARIA**Sopraan I**

‘Zal je alles overdenken?’

Krenk me niet, mijn Valentijn.’

Hij wenkt mij met godsgeschenken:

‘Stervensleed is barens pijn

Eet mijn vlees en drink mijn wijn

Laat jouw hart mijn hemel zijn!’

Zal je altijd aan me denken?

Krenk me niet, mijn Valentijn!

Nr. 20**Verteller**

En na het gebed nam Jezus hen naar buiten, onder aan de hoge Olijfberg, voor de laatste besluiten.

Jezus

Vanavond nog laat je mij hier een voor een in de steek.

De profeet Zacharias voorzag voor de herder klappen, en de vluchtende schapen die elkaar vertrappen.

Maar probeer elkaar te vinden, en heb elkaar zo lief als ik jullie liefhad.

Nr. 21 KORAAL**Koor I & II**

‘Is dit de goede herder?’

heeft Petrus vlamgevat.

‘Wij gaan toch samen verder?’

Het hele land moet plat!

Wij hangen aan zijn lippen en niemand onderbreekt. Maar wie let op de kippen als vos de passie preekt?’

Nr. 22**Verteller**

Petrus slikte een keer of drie,

zei hoe het zat:

Petrus

Over mijn lijk dat ik u allenig laat!
Ik blijf, al komt de duvel ons halen!

Verteller

Jezus keek bedroefd.

Jezus

Weet je wel wat je zegt? Nog deze
nacht... Hoor je de haan kraaien,
heb jij mij driemaal verloochend.

Verteller

Petrus dacht het niet...

Petrus

Daar kan die haan dan mooi naar fluiten!
Ik knijp nog liever mijn strot dicht!

Verteller

Dat was de rest uit het hart gegrepen.

Nr. 23 KORAAL

Koor I & II

Ze zouden voor hem sterven,
Maar waarom strijdt hij niet?!
Hun offerschaal aan scherven,
Hun koninkrijk failliet.
Zo'n Petrus die vertedert,
Maar leeft in schone schijn.
Pas hij die zich vernedert,
Zal eens de hoogste zijn.

Nr. 24

Verteller

Aan de berg lag een tuin waar ze vaker
kwamen, Hof van Gethsemane.
Ooit bad hier koning David.

Jezus

Drie man gaan mee, de rest wacht hier
en blijft bij Maria.

Verteller

Ondanks zijn getrouwen
–Johannes, Petrus en Jakobus –
werd de troosteloosheid hem te machtig
en hij smeekte zijn vrienden:

Jezus

Nooit is angst zo levensgroot
als voor de dood.
Sta mij bij en waak hier met mij.

Nr. 25 RECITATIEF

Tenor I met Koor II

Paniek!
De angst belaagt hem nu fysiek.
Hij ziet het Kwaad
Nu recht in het gelaat...

Koor II

Hoogmoed en hebzucht,
Afgunst en onkuisheid...

Tenor I

Hij gaat voor ons nu door de hel,
Hier is geen troost of metgezel.

Koor II

Ach, walm van gramschap,
gulzigheid en traagheid...

Tenor I

Het vuur, waar hoop en liefde kwijnen...
Hij biedt het hoofd aan helse pijnen.

Koor II

Hij wil de mensheid van haar schuld
bevrijden, door zelf te lijden.

Tenor I

Ach, als Verzoendag, groot festijn!
Eén bok, met schuld en vloek geslagen,
Bespuugd met zonden en met plagen,
Verjoeg men, verjoeg men voor dood in
Gods woestijn!

Nr. 26 ARIA

Tenor I met Koor II

Hoe kan één man alleen dit dragen?

Koor II

En een voor een voor een voor een,
Hij roept ons een voor een voor een.

Tenor I

‘Kom tot mij, schoon je lei,
Wees schuldenvrij.
Mijn lijden eindigt in verblijden.’

Koor II

Los haat, nijd, kwaad, strijd, roof, moord
op, in een heilig hart vol zacht geloof.

Tenor I

Hoe kan een man alleen dit dragen?

Koor II

En een voor een voor een voor een...
Hij roept ons een voor een voor een.

Nr. 27**Verteller**

Hij deed drie, vier passen, viel,
knielde met gebogen hoofd
en smeekte in gebed:

Jezus

Mijn vader, u kan het.
Neem deze beker weg van mij.
Niet om wat ik wil. Uw wil geschiede.

Nr. 28 RECITATIEF**Bas II**

Hij weet hoe eerder op een berg als deze,
een oude man, geloofsgedwongen,
zijn eigen jongen als offerlam kreeg
aangewezen.
Het kind lag klaar, het mes...
en toen riep God hem en vertelde
dat hij de proef buitengewoon goed had
doorstaan...
Zal God zich melden?
Of sterft de Vader door zijn zoon?

Nr. 29 ARIA**Bas II**

Wijs de weg echt te geloven.
Wijs de rechte weg naar boven.
Drink ik zo zo'n beker leeg.
Wijs dan! Wijs dan!
Schiep God ons, of zou het toch
andersom zijn? Roept God ons of horen
wij hoe hij zwijgt?
Zou geloof niet primitief zijn?
Zou geloof niet lief, naïef zijn?
Liever zou ik willen claimen
Kruis en beker aan te nemen.
Deed ik zo mijn Heiland na!

Nr. 30**Verteller**

Hij zocht steun bij zijn getrouwen,
maar vond zijn wakers
in diepe ruste.

Jezus

Is het veel gevraagd om een uurtje op te
blijven?

Petrus! Jakobus! Ach Johannes... bid om
wat bijstand.

De wil kan nog zo sterk zijn...
het vlees is zwak.

Verteller

En weer trok hij zich terug,
stamelde oprecht:

Jezus

Mijn vader, kan die beker me absoluut
niet voorbijgaan,
dan neem ik hem aan.
Laat dan kome, wat kome...

Nr. 31 KORAAL**Koor I & II**

Was Mozes hier, hij wist wat kwam:
Verzoendag vraagt twee geitjes.
Eén zondebok, één offerlam,
De dood wacht voor hun beidjes.
Men gooit het lot, één gaat naar God,
De ander wordt verstoten.
Maar vóór de slacht,
Dient eerst bekracht:
Wordt hier rein bloed vergoten?

Nr. 32**Verteller**

Was de wijn zo zwaar of toch hun ogen?
Er had weer niemand met hem gewaakt.
Nog vanavond, zei hij: 'Ik ben de weg,
de waarheid en het wereldlicht.'
En zie hem daar nu staan in zijn eentje!
't Was vaak andersom,
maar soms kon hij hén niet volgen...

Jezus

Toe, doe nou je ogen eens open!
Snap dan, de droom is voorbij,
als de Mensenzoon in het uur der
waarheid stil zijn lot ondergaat.
Sta nu op, wees mijn getuige.
Kijk maar, onze zondebok is daar...

Verteller

Daar zag je de fakkels al.
Ja hoor, het was Judas, hun eigen Judas,
aan het hoofd van de tempelwacht met
knuppels en met zwaarden, eropuit
gestuurd door de Hogepriester zelf.

Die arme Petrus zag hoe Judas een
schuchtere stap tot Jezus deed,
hoe hij hun heer omhelsde – ‘Gegroet’ –
en kuste. Verlamd stond Petrus en
gruwde ontdaan:

Petrus

Verraden met een klapzoen!

Verteller

Wat deed Jezus nu?

Keerde Judas kalm de wang:

Jezus

Hoe, vriend, kon het zo ver komen?

Verteller

Een antwoord kreeg hij niet. Ze grepen
hem vast alsof Jezus nog vluchten zou.

Nr. 33 DUET

Alt I en Sopraan I

Kom mee, ze nemen hem gevangen!

Koor II

Schande! Laat dat! Laat 'm los!

Alt I en Sopraan I

Sta ons bij,

Zij zijn sterker, wij zijn banger.

Nemen zij ook ons gevangen?

Koor II

Schande! Laat dat! Laat 'm los!

Alt I en Sopraan I

Ze duwen ruw, hij is gebonden...

Koor I & II

Zijn bliksem en donder

Bij wonder verkondigd?

Stuur monsters en draken

Met vurige muilen!

Vermorzel, verbrijzel, verpletter,

Verpulver dat addergebroed!

Toe toon ons, Verlosser,

Uw koninklijk bloed!

Nr. 34

Verteller

Geen wolkje kwam uit de hemel.

Dan maar zelf, dacht Petrus,

tackelde die Judas,

en sneed hun ouwe bondgenoot

het liefste de keel door.

Jezus wees hem terecht:

Jezus

Steek nu direct dat wapen weg.

Op moord en doodslag,

zal moord en doodslag volgen.

Je hebt geen idee... Een kik van mij,

één simpel schietgebedje en mijn vader

stuurt me zo veertien engelenlegers.

Maar dat wijkt af van de profetieën.

Het gaat als het gaan moet.

Verteller

Ook de wacht verweet hij

machteloosheid:

Jezus

Jullie staan paraat alsof ik Barabbas ben,

met zwaarden en met stokken zwaar

bewapend.

Dag in dag uit kwam ik naar de tempel.

We streden met spreuken en woorden,

maar toen kon je mij niet vangen?!

Jullie zijn maar marionetten in verkeerde

handen. Ik vecht alleen voor vrede.

Verteller

En zijn leger des heils begreep hem

en vluchtte.

Nr. 35 KORAAAL

Koor I & II, jongenskoor

‘O mens, betreur je eigen soort!’

Zo las de zoon zijn Vaders Woord,

Toen licht zich openbaarde:

Wie was zijn moeder?

Heel de mens!

Hij is het nieuwe testament!

Hij heeft een taak op aarde!

Hij predikt hoe je leven moet,

Van rijk en arm als kwaad en goed,

Bewust van Gods verlangen:

Geen weg leidt naar zijn koninkrijk

Dan deze, over Jezus' lijk.

Wel aan, nu mag hij hangen...

Einde eerste deel

T W E E D E D E E L

Nr. 36 ARIA

Alt II

Ach, waarheen, waarheen?
Waar wou mijn jongen heen?!

Koor II

Zeg waarom je zoon niet gevlucht is,
O Maria, moeder van Jezus?

Alt II

Te veel dromen, idealen...

Koor II

Idealen zijn vaak fataal...

Alt II

Wat voor prijs gaat hij betalen,
Ach, waar wou mijn jongen heen?
Waar wil mijn jongen heen?

Koor II

Wie weet waar wij de waarheid zoeken...

Alt II

Je spreekt, je smeekt op hoop van zegen.
Je breekt, geen preek houdt hem tegen.
Ach, waarheen, waarheen...
Waar wou mijn jongen heen?

Nr. 37

Verteller

In het paleis van de hogepriester, zat de
voltallige hoge raad om Kajafas. En vóór
hen in de boeien de man die zo
hartgrondig haatten.
Ongemerkt schoof tussen de bedienden
Petrus, die was zijn heer achterna
geslopen, incognito. Hij keek door het
raam naar binnen en zag zijn meester.
Wat ging er gebeuren?
Op blasfemie kon Jezus terechtgesteld als
twee man konden getuigen hoe hij God
bespot had. Zijn doodvonnis lag al klaar,
wie wist een misdaad?

Nr. 38 KORAAAL

Koor I & II

De rechter recht zijn linkerhand,
En zweert bij God en vaderland:
Hij haalt de waarheid boven.

Dat hoort niet links,
Zo kan hij slinks
Het tegendeel beloven.

Nr. 39

Verteller

Van de tien geboden zijn de religieuze
wat je er van maakt. Hoor hier, hoe een
gelovig man als Jezus, de wet brak:

Twee getuigen

Hij heeft gezegd: 'Laat mij Gods tempel
nu ruïneren. Met een dag of drie zal hij
weer rechtop staan.'

Verteller

Voor de vorm vloog Kajafas op,
en beet hem toe:

Kajafas

Ik eis een verklaring nu,
je hebt gehoord wat ze zeggen!

Verteller

Jezus sprak zonder woorden.

Nr. 40 RECITATIEF

Tenor II

Want Jezus zwijgt
En zal zich niet verweren.
Zijn vonnis is getekend,
Niets kan zijn missie nu nog keren.
Niets dat zijn lijdensweg bedreigt.
Hun oren horen immers niet,
Ze zien niet wat hij ziet.
Wat zou je doven tegenspreken?

Nr. 41 ARIA

Tenor II

Geloof! Geloof!
Als de dwazen 'zeker weten'!
Zien ze jón als blind en doof?
Speel de zot, en zwijg...
God, in eigen land het lot,
Zelfs van grote heilsprofeten.

Nr. 42

Verteller

Maar de Hogepriester gaf hem een
allerlaatste kans:

Kajafas

Ik bezweer je bij de enig Levende God,
ik wil nu horen of jij de Messias, Zoon
van God bent?

Verteller

Nu sprak Jezus wel:

Jezus

Uw woorden. Maar neem van mij aan,
van hieraf zal het snel gaan.
En ook u krijgt zicht op de Mensenzoon,
zittend aan Gods rechterhand, gedragen
door de hemelse wolken.

Verteller

En terstond verscheurde Kajafas zijn toga
uit smart.

Kajafas

Hij heeft God gelasterd, u allen was zelf
getuige! Zo dan, wat doen we met die
heiligschennende bedrieger...

Zijn wij het eens?

Verteller

Ze stonden al op de banken:

Priesters (Koor I & II)

Die man verdient de doodstraf!

Nr. 43**Verteller**

De eerste klodder spuug was meteen al
raak. Ze sisten en ze schopten.
Zo uit het niets schoot plots een vuist in
zijn gezicht. Ze lachten:

Priesters (Koor I & II)

Verklap dan, verlosser,
verklap wie je sloeg?

Nr. 44 KORAAL**Koor I & II**

Wie tornde aan de thora,
Was Sodom en Gomorra
En groef zijn eigen graf.
Dit bleef zo de traditie,
Ook onze inquisitie
Ging zuivering verdraaid goed af.

Nr. 45**Verteller**

Petrus zat al die tijd nog bij het vuur.
Dom, hij keek een dienstmeisje na.
Ze wees:

Eerste meid

Jou ken ik, jij hoort bij die Jezus uit
Galilea!

Verteller

Hij zag hoe ze wachtte op zijn reactie en
loog:

Petrus

Het moet niet gekker worden...

Verteller

Maar daar kwam al een tweede meid bij,
en het klonk op de galerij, toen zij, haar
handen in de zij, zei:

Tweede meid

Volgens mij heeft zij gelijk, ja jij hoort er
bij!

Verteller

En met twee vingers in de lucht loog hij
opnieuw:

Petrus

Ik ken heel die kerel niet!

Verteller

Toen kwamen ze van alle kanten recht op
hem af, en ze knikten...

Die zat hier niet zomaar!

Soldaten en bedienden (Koor II)

Praatjes, jij bent vast een van zijn
maatjes, dat boerentaaltje verraadt je!

Nr. 46**Verteller**

Bij hel en hemel vloekte Petrus dat het
waar was:

Petrus

Ik ken deze kerel niet!

Verteller

En hoor,
daar kraaide al een haan.
Pas nu dacht Petrus weer aan Jezus'
woorden en wat hem voorspeld was:
'Voor je de haan kraaien hoort
heb jij mij driemaal verloochend.'
Wreed brak zijn trots,
de Rots bleek op zand gebouwd.

Nr. 47 ARIA**Alt I**

Maria huilt...
Mijn God, laat al mijn tranen branden.
Maria huilt...
Mijn God, bestáát u wel?
Of zijn mijn tranen zinloos?
Oog om oog? Oog in oog!
Troost, omarm,
En help omhoog uit die hel.
Bestaat u wél?
Omarm me dan, mijn God!
Of zijn mijn tranen zinloos?

Nr. 48 KORAAAL**Koor I & II**

Zing, Maria Magdalena,
Vraag erbarmen voor de man
Die als favoriet op één na,
Jou als vrouw niet luchten kan.
Jezus' bruid en priesteres,
Straks heet jij 'de zondares'.
Petrus brengt de leer naar Rome,
Waar de Maagd zal bovenkomen.

Nr. 49**Verteller**

Tot in de morgen bleef de hele raad
paraat. Lag het aan hen, hadden ze Jezus
ter plekke gestenigd.
Maar dat was afgeschaft – elk
volksvermaak een Romeinse zaak.
Ze sleepten hem naar het paleis
van stadhouder Pontius Pilatus.
Zo kruisten ze Judas,
die wendde snel het hoofd af,
begreep precies wat dit inhield,
en keek zijn meester na....
Hij hoorde de spottende stem van Kajafas
tot het groepje priesters dat bij hem was
vannacht:

Kajafas

Met zulke vrienden in dienst had onze
koning hier geen vijand nodig!

Verteller

Ze lachten:

Priesters (Koor I & II)

Heb je die kop gezien?
Die heeft berouw nou!

Nr. 50**Verteller**

Judas smeedt de valse munten voor hun
voeten en rende weg, men zegt:
hij was dood voor Jezus hing
Kon zijn verdiende loon alsnog bij de
armen komen.
Twee priesters:

Twee priesters

Het hoort niet, dat wij dit aan een hoger
doel besteden, want het is bloedgeld.

Nr. 51 ARIA**Bas II**

Geef om leven, leer vergeven.
Geef om leven, geef en leer vergeven.
Spaar een mens zijn Judasloon,
Geef hem als verloren zoon
Steeds een tweede leven.
Vergeef! Vergeef! Vergeef!

Nr. 52**Verteller**

Jeruzalem was een vulkaan van
religieuze dwergen tegen de reus,
de Romeinse bezetter.
Gedoogd werd het joodse bestuur van het
toenmalig Sanhedrin,
in ruil voor rust in de stad.
Daarvoor was Jezus,
met zijn wereldwijde bevrijdingsstrijd
voor liefde, geen gevaar.
Dus schetsten ze na hun schijnproces een
schrikbeeld, dat ook Pilatus kon
overtuigen: Jezus als doorgedraaide
revolutionair.
De priesters bleven buiten om niet onrein
te raken, want zo gebood het hun geloof.
Wachters brachten Jezus voor Pilatus.
Als goed heiden kon die er niets uit wijs:
Pilatus
Bent u een soort van koning?

Verteller

Jezus zei geen ja of nee...

Jezus

U zegt het.

Verteller

Hij liet ze maar praten. Een gevaar voor keizer Tiberius, dat werd van hem gemaakt. Pilatus vroeg hem verbaasd:

Pilatus

Hoort u dan niet, waarvan u wordt beschuldigd?

Verteller

Maar het leek wel of Jezus niemand zag staan. Zo stil... Pilatus wist niet wat hij er van denken moest.

Nr. 53 KORAAL

Koor I & II

Hij zond hem naar Herodes,
Die wou een wonder zien.
Hoe meer geneesmethodes,
Hoe beter bovendien.
Dat loopje over water!
Die vondst met vissenvoer!
Maar Jezus bleek geen prater,
Toen zond hij hem retour.

Nr. 54

Verteller

Voor het huis van Pilatus werd het drukker en drukker.
'Wie is het?' 'Ach, die Jezus uit Galilea.
Denkt dat hij God is!'
Toevallig zat er een Jezus in de gevangenis, de beruchtste schurk van Judea, Jezus Barabbas. Pilatus die zich verveelde, ha, bespeelde de massa.

Pilatus

Welke Jezus volgens u moet in vrijheid: Barabbas? Of de Jezus die sommigen toch zien als Messias?

Verteller

Want hij wist heel goed dat die priesterkliek niet de stem van het volk was. Dat wenkte ook zijn eigen vrouw. Wat ze hem te zeggen had,

dat kon niet wachten:

Claudia Pilatus

Pontius, toon nou één keer een beetje karakter! Die man heeft niets gedaan en jij weet het ook. Je moet hem redden!

Verteller

Voordat Pilatus klaar was, lag het priesterlijk stemadvies al bij het volk. Ze noemden Barabbas vrijheidsstrijder en Jezus bedrieger. Maar Pilatus dacht nog steeds dat hij die fanaten beet had.

Pilatus

In mijn goedheid geef ik één man gratie. En u mag roepen welke...

Verteller

Och, here...

Priesters en volk (Koor I & II)

Barabbas!

Verteller

Wat kon Pilatus anders?

Pilatus

En wat moet ik dan met die Jezus, zoals ze zeggen: uw verlosser?

Verteller

Die werd verketterd

Priesters en volk (Koor I & II)

Op naar Golgotha!

Nr. 55 KORAAL

Koor I & II

Hosanna Koning!
Eens komt de Messias!
Maar elk jaar Pasen
Roept er wel zo'n pias:
'Ik ben Gods Zoon!'
En gaat als nar ten onder.
Dan liever zonder!

Nr. 56

Verteller

Pilatus probeerde:

Pilatus

Wat heeft hij dan zoal misdaan?

Nr. 57 RECITATIEF

Sopraan I

Waarom is niemand opgestaan?
De blinde gaf hij licht en kleur,
De lamme liet hij lopen.
Hij bracht als Woord een nieuw geluid,
Dreef boze geesten uit,
Wie treurde heeft hij opgebeurd.
Met iedereen was hij begaan...
Veel meer heeft Jezus niet misdaan.

Nr. 58 ARIA

Sopraan I

Uit liefde wil een moeder sterven,
Als zij daarmee haar kindje redt.
Zonder enige reserve,
Door genade in gebed,
Alsof niets hem nu nog griefde...
Uit liefde wil de herder sterven,
Als hij daarmee zijn schaapjes redt.
Redt?
Als hij daarmee zijn schaapjes redt.

Nr. 59

Verteller

Nog liet Pilatus zich overstemmen.

Priesters en volk (Koor I & II)

Op naar Golgotha!

Verteller

Pilatus werd bang voor oproer, en nam
geen risico.

Stel dat Rome zijn rol in een rel vernam!

Laatste poging, wat een gedoe om één
zo'n dwaas...

Hij wees:

Pilatus

Wilt u werkelijk dat uw koning wordt
gekruisigd? Uw verlosser?

Verteller

Maar nu lachten ze hem vierkant uit.

In koor:

Priesters en volk (Koor I & II)

Hoezo koning?

Onze koning is de keizer!

Verteller

Toen liet Pilatus Barabbas vrij,
terwijl Jezus werd geseld.

Hij trok er zijn handen van af,

en gaf bevel tot de kruisdood.

Nr. 60 RECITATIEF

Alt II

Toe doe iets, God!

Daar staat mijn jongen vastgebonden.

En suist de zweep...

Een knal... meer wonden...

O beulen, laat hem gaan!

Wat lach je om mijn jammerkreet?

Maakt macht dan zo beestachtig wreed?

Mijn kind, de goedheid zelf,

In veertig slagen uitgeteld!

Ze gaan steeds harder slaan.

Toe, doe iets! Laat hem gaan!

Nr. 61 ARIA

Alt I

Zijn je tranen niet te stelpen?

Laat ze helpen! o, zoveel verlicht de pijn.

Leg je hart maar aan zijn voeten,

Kan je, doet hij bloedend boete,

Zelf het offerbekken zijn.

Nr. 62

Verteller

Hoe hard is soldatengevoel voor humor.

Nu geen 'tikkie met verlossers'; een
koning verdient een deftig defilé...

Ze kleedden hem uit, en maakten hem
een mantel van een rode lap.

Toen vlochten ze een tak vol dorens
ineen tot een koningskroon.

Nu als scepter nog een scherpe stok.

Ze knielden aan zijn voeten neer, gezicht
in de plooi, en groetten:

Soldaten (Koor I & II)

Hosanna koning, nepmessias!

Verteller

Met spuug werd hij gezalfd. Ze pakten de
stok en sloegen hem tot hun vorst.

Nr. 63 KORAAL

Koor I & II

O hoofd vol bloed en wonden,

Vervloekte doornenkroon.

Nu komt je grootste wonder,

Het pijnhout als icoon.
Straks hang je aan drie wonden,
De spieren scherp verzuurd.
Je sterft elke seconde,
Terwijl het dagen duurt.

De kramp stokt ademhalen,
Wie steun zoekt krijgt een schok.
Je hart verhit, gaat malen,
Wie uitdroogt, raakt in shock.
Vanavond wordt het Pasen,
Dus Jezus heeft geluk...
Ze slaan, wie dan nog asemt,
Als hulp de botten stuk.

Nr. 64

Verteller

In optocht ging het naar de heuvel.
Jezus verdroeg zijn eigen kruis, maar
wankelde onder het gewicht.
Hij kon het niet meer aan en zakte stil
ineen. Toen een ranseling niet baatte,
ronselden ze een man die aan de kant
stond, een sterke kerel, die hielp hem
toen de steile weg omhoog.

Nr. 65 RECITATIEF

Bas I

Een heiden neemt als eerste Jezus' kruis.
Zijn vaandeldragers zijn...
Nergens te zien, misschien wel thuis?
Nog scherper snijdt de pijn.

Nr. 66 ARIA

Bas I

Kom, krakend kruis, laat ons je dragen,
Want Jezus droeg jou al te lang.
En weegt jouw waarheid veel te zwaar,
Dan help ons jou niet door te zagen.
Kom, krakend kruis, laat ons je dragen,
Want Jezus draagt je al te lang.

Nr. 67

Verteller

Net was Jeruzalem verlaten of daar lag
Golgotha, de kaalgeslagen Schedelberg.

Na een drietal duimdikke spijkers door
polsen en voeten – zo door de zenuw
heen – werd hij opgehesen. En nog geen
lendendoek was hem gelaten!

Jezus zag de soldaten, ze gooiden de
dobbelsteen, wie won zijn kleed van
zijde? En ook Jezus kende de psalmen,
hoe David al betreurde wat er hier
gebeurde, en zelf verscheurd door pijn,
bad hij God hen te vergeven. Heb uw
vijanden lief – al slaan ze je dood.
Dan boven zijn hoofd het bord waarop
iedereen je naam zag staan en wat je
misdaan had: 'IN-RI:

J. van Nazareth, Jodenkoning.'

Op het veld klonk gejuich bij de komst
van Barabbas, vrij van de schulden die
Jezus betaalde.

De val van zo'n stuk verdriet daar lachte
je om. Het regende valse grappen, ze
jenden:

Toeschouwers (Koor I & II)

Tover met tempels, simsalabim
en hocus-pocus pas Pilatus

Zonder wonder wordt je dood gewoon
dus kom eraf voor ons!

Verteller

Ook rondom Kajafas klonk menig
schampere lach. Waar zo'n parodie op de
profetie toe leidde!

Priesters (Koor I & II)

Raar voor een mensenredder zelf zo ont-
redderd te raken! Ben jij de Grote Koning
wél, beëindig dit passiespel met passend
Paasspektakel. Roep dat engelleger! Zij
bevrijden je, of sterf eerloos, want...
dit is geen doen voor de Zoon van God!

Nr. 68

Verteller

Maar boven al die harteloze kreten,
klonk geweend van beide Maria's.

Nr. 69 RECITATIEF

Alt II

Ach Golgotha, onzalig Golgotha!

Deus ex machina,
Je laat je kind creperen!
De vredesvorst en armenheld,
Als burgerschrik tentoongesteld.
Hier, halverwege God en aarde, hangt hij
Als monster zonder waarde.
Niets breekt zijn val uit hoger sferen,
Zijn alfa noch zijn omega...
Ach Golgotha, onzalig Golgotha!

Nr. 70 ARIA

Alt I

Vrede! Jezus reikt de hand
Naar elk mens in ieder land.
Kom – Waarom? – in Jezus' armen!
Zoek naar klaarheid! Wat is waarheid?
Zoek dan! – Hoe? – in Jezus' armen!
Graai niet, zaai uit! Loop te koop,
Kleine mensen mierenhoop! Hou vast!
– Waar? – Aan Jezus' armen!

Nr. 71

Verteller

Toen viel het licht der wereld in de
diepste duisternis. Weg was zijn groot
geloof. Het werd hem zwart voor ogen.
Pas uren later ging ineens door merg en
been zijn stem:

Jezus

Eli, Eli, lama sabachthani

Verteller

Ofwel: 'Mijn God, mijn God,
waarom hebt u mij verlaten?'
Ook het publiek kwam weer tot leven, en
met een lolletje overeind:

Toeschouwers (Koor I)

Die kon je boven horen!

Verteller

Nu kreeg toch een van de soldaten met
hem te doen, en gaf met een stok wat
drinken en net dat kleine beetje moed
zichzelf weer te zijn.

Nog riepen mensen nijdig:

Toeschouwers (Koor II)

Wacht! Wacht! Niet helpen!

Laat dat liever over aan daarboven!

Verteller

Met zijn laatste kracht gaf Jezus een
kreet, en de geest.

Nr. 72 KORAAAL

Koor I & II

Ver achter gindse heuvel,
Daar hing een tweede lijk.
Ook Judas was gesneuveld
Voor Jezus' koninkrijk,
De zondebok verdreven,
Het offerlam geslacht.
Wie sterft om dóór te leven,
Die weet: 'Het is volbracht.'

Nr. 73

Verteller

En stel je voor: daar scheurde het heilige
tempelgordijn van het plafond tot op de
grond. En het Woord trok de wereld in,
vaste rotsen die braken, en de zee spleet
rood van het bloed. En tot vandaag de
dag klinkt nog overal: Wie was Jezus?
Zou Jezus kunnen zien wat in Jezus'
naam gebeurd is, hij weende om zijn
heilige stad, aan het kruis geslagen.
Ook zou hij horen, hoe nog steeds zijn
sterfdag door miljoenen beleefd wordt.
En als kinderen zingen we Geestesvader
toe. Dan klinkt in de Taal der Liefde:

Koor I & II

Vader, Jezus heeft ons de weg gewezen!

Verteller

Maar op Golgotha werd het stil.
Mamma mia... Maria sloeg een arm van
troost om Jezus' pupil Johannes.
Ze moesten blijven wachten, zo
verzekerde Maria Magdalena.
Volgens plan had een man uit de hogere
kringen bij Pilatus verzocht om Jezus'
lichaam. Normaal hing wie gekruisigd
was nog lang als voer voor gieren en
hyena's, maar Pilatus was met Pasen
mild, begreep de traditie: zo'n uitzicht
moest je God besparen. Ook de
hogepriester was blij met deze afloop.

Nr. 74 RECITATIEF

Bas I

Die avond toen de schemer viel,
Bad één man lang met hart en ziel.
Die avond drukte iemand zich met eten.
Die avond heeft een vrouw geweten
Waarom haar kind zich moest bevrijden.
O koningsuur, het eind van lijden.
Een kleine duif vloog uit Gethsemane
Ze droeg een vrede-stakje mee.
Geen drama zonder clou:
'Ach,' zei de priester, 'ik geef toe:
Ja, ik wil Jezus als een leraar eren,
Maar deed mijn plicht
In 't aangezicht des Heren.'

Nr. 75 ARIA

Bas I

Maak je hart voorbeeldig vrij,
Wil je Jezus daar begraven.
Dwing je langzaam, meer en meer,
Uur na uur tot volkomen overgave.
Rots, opzij, licht Jezus bij!

Nr. 76

Verteller

Hij lag er vredig bij, gewikkeld in rein en
blinkend lijnwaad. Het maanlicht viel in
de hoge spelonk, uit de vallei klonk droef
een verlate Paasbazuin. Ze trokken de
wig weg en de steen rolde voor de
ingang. Het graf was dicht.
In haar eentje begon Maria Magdalena
een spontane dodenwake, en legde zich
neer bij de steen. Al vroeg die morgen
– niet bepaald volgens rustdagregels –
stond voor Pilatus' huis wederom een
groepje priesters met problemen,
want stel dat...

Priesters (Koor I & II)

Tja, het staat ons nog bij hoe deze
verleider zei, toen hij nog predikte: 'Ik
zal de derde dag al uit de dood verrijzen.'
Geef dus bevel om wachters aan te
wijzen en zet ze voor het graf,
want stel dat zijn trawanten komen,

het lijk verdwijnt, en: 'Mensen, kijk eens
hier: Hij is opgevaren naar de hemel!'
Wordt hij door hun lijkschennerij groter
dan in leven!

Verteller

Pilatus hief de handen:

Pilatus

Een wacht kun je krijgen.
Ga nu weg, het begint me te vervelen.

Verteller

Hier breekt het af. Wat er na de derde dag
gebeurde, daar begint een nieuw verhaal.

Nr. 77 RECITATIEF

Bas I

Al heeft de dood ons hier gebracht...

Tenor I

Een stem valt stil, maar houdt zijn oude
zeggingskracht.

Alt I

Het lichaam is verlaten, leeg. Onze harten
grijs en grauw verslagen. Maar wie is
dood, op zo'n manier herdacht?

Sopraan I

In mijn verbeelding zie ik hoe je
minzaam lacht. Jouw hoop maakt ons
verschil van dag en nacht!

Koor II

Dag prachtmens, rust nu zacht!

Nr. 78 KOOR

Koor I & II

Schuif rond de steen, buig nu in tranen.

De hemel licht, en wij alleen;

Eenzaam samen, samen één.

Eenmaal kraaien alle hanen.

Eens zijn hart en tempel rein.

Wees geen wezenloze lemming

Op de rots van Gods bestemming

Vóór we medelevend zijn.

Maak je klein, kleiner, kleinst

En ondermijn...

Wij zijn de weg, wij zijn de waarheid!

De hemel licht in iedereen,

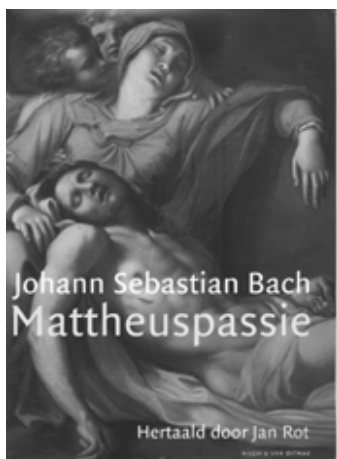
De hemel ligt in iedereen.

Eenzaam samen, samen één!

VOOR LEZERS, ZANGERS EN LUISTERAARS

2cd Deutsche Grammophon
Residentieorkest o.l.v. Jos Vermunt
DGG 00289 4769164
www.universalmusic.nl/mattheus

Integraal zang/piano bladmuziek met
uitgebreide toelichting, notities per nummer
en de complete tekst Duits-Nederlands
ISBN 90 388 6347 0

Dagboek Mattheus, het verhaal
van een vertaling.

ISBN-90-810564-1-7

OOK TE BESTELLEN VIA WWW.JANROT.NL

Evenals nog meer boeken met klassieke en popvertalingen, alle cd's van Jan Rot en anderen als An + Jan en Nachtlid, en wie weet nog eens vlaggetjes, mokken en T-shirts.